

Krystyna Kołakowska

Instytut Logistyki i Magazynowania

Przewodnicząca Komitetu Technicznego nr 162 ds. Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej

Polskie Normy w logistyce

W nr 1/2003 „Logistyki” rozpoczęliśmy cykl artykułów związanych z normalizacją w łańcuchach dostaw. Poświęcimy je m.in. ogólnym zagadnieniu związanym z normalizacją pod kątem wejścia w życie od 1 stycznia 2003 r. nowej **Ustawy o normalizacji** z 12 września 2002 r. (Dz. U. Nr 169 z 2002, poz. 1386) oraz pod kątem certyfikacji przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

W myśl nowej ustawy krajową jednostką organizacyjną jest **Polski Komitet Normalizacyjny (PKN)**, który nadal będzie państwową jednostką organizacyjną, budżetową, działającą w oparciu o statut nadany w drodze zarządzenia Prezesa Rady Ministrów. Cele i zasady działania PKN-u w nowej strukturze organizacyjnej przedstawiono w nr 1/2003 „Logistyki”. Drugi artykuł z tego cyklu dotyczyć będzie nowej struktury organizacyjnej w PKN.

Koniec działalności Normalizacyjnych Komisji Problemowych po wejściu w życie nowej ustawy o normalizacji

Zgodnie z nową ustawą o normalizacji w miejsce **Normalizacyjnych Komisji Problemowych** powołane zostały **Komitety Techniczne (KT)** realizujące cele ustawowe związane m.in. z opracowywaniem i wdrażaniem norm europejskich (EN), Polskich Norm (PN) i innych dokumentów normalizacyjnych w powierzonym im zakresie.

Przepisy ogólne wynikające z ustawy mówią, że **Komitet Techniczny** jest:

1. działającym przy PKN ciałem kolegialnym powoływanym przez Prezesa PKN do prowadzenia prac normalizacyjnych w przyporządkowanym mu zakresie tematycznym.
2. realizującym cele wymienione w art. 3 ustawy poprzez opracowywanie norm i innych dokumentów normalizacyjnych w przyporządkowanych im zakresach tematycznych, m.in. po-

zez udział ich przedstawicieli w pracach regionalnych i międzynarodowych organizacji normalizacyjnych.

3. działającym za pośrednictwem grup roboczych (GR) powoływanych przez przewodniczącego wg zasad określonych w Wytycznych metodycznych nr 5 PKN.
4. w uzasadnionych przypadkach działającym za pośrednictwem podkomitetów (PK) powoływanych przez przewodniczącego spośród członków KT, po uzyskaniu akceptacji dyrektora Zespołów Normalizacyjnych (ZN).

Szczegółowe zasady powoływania, odwoływania i zmian w Komitetach Technicznych są określone w załączniku nr 1 Zarządzeni Nr 24 Prezesa PKN z 30.12.2002, z którym m.in. można zapoznać się na stronach internetowych Polskiego Komitetu Normalizacyjnego – www.pkn.pl.

Sekretariaty KT prowadzi PKN lub inna jednostka organizacyjna, której PKN powierzył prowadzenie sekretariatu w drodze odrębnej umowy.

Zadaniem sekretariatu KT jest:

- zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej prac KT,
- organizacja odbywających się w kraju posiedzeń organów międzynarodowych i regionalnych organizacji normalizacyjnych,
- obsługa wyjazdów członków KT oraz osób wytypowanych przez KT na posiedzenia organów międzynarodowych i regionalnych organizacji normalizacyjnych.

Zadania oraz tryb pracy KT są określone w załączniku nr 2 w/w Zarządzenia.

Skład osobowy KT tworzą specjaliści delegowani przez organy administracji rządowej, organizacje: gospodarcze, pracodawców, konsumenckie, zawodowe i naukowo-techniczne, szkół wyższych i nauki oraz pracownicy PKN, z zachowaniem zasady reprezentatywności wszystkich zainteresowanych

określonym zakresem tematycznym, z uwzględnieniem potrzeb gospodarki krajowej oraz pracownicy PKN, z zakresu tematycznego przyporządkowanego danemu KT, w liczbie nie mniej niż 8 i nie więcej niż 30 osób.

W skład KT wchodzi:

1. przewodniczący – wybierany spośród członków KT i powoływany przez Prezesa PKN na 4 lata od daty powołania;
2. zastępca przewodniczącego – wybierany w razie potrzeby spośród członków KT i powoływany przez Prezesa PKN na 4 lata od daty powołania;
3. sekretarz – proponowany przez dyrektora ZN albo przez inną jednostkę organizacyjną prowadzącą sekretariat KT; sekretarz KT jest powoływany przez Prezesa PKN na czas nieokreślony;
4. członkowie – powoływani przez Prezesa PKN na czas nieokreślony. Przewodniczący, zastępca przewodniczącego oraz sekretarz są członkami KT.

Do tej pory w Polskim Komitecie Normalizacyjnym działało 300 Normalizacyjnych Komisji Problemowych. Po wejściu w życie nowej ustawy normalizacyjnej liczba nowo powstających Komitetów Technicznych może ulec zmianie.

Polski Komitet Normalizacyjny powołał w 1993 r. w poznańskim Instytucie Logistyki i Magazynowania Normalizacyjną Komisję Problemową **nr 162 ds. Logistyki, Kodów Kreskowych i Gospodarki Magazynowej** – obecnie **Komitet Techniczny**. Współpracuje on z kilkoma innymi KT powołanymi przez PKN :

- KT nr 104 – ds. kompatybilności elektromagnetycznej
- KT nr 131 – ds. dźwignic
- KT nr 133 – ds. opakowań
- KT nr 170 – ds. informatyki i kodowania informacji
- KT nr 183 – ds. bezpieczeństwa urządzeń informatycznych
- KT nr 217 – ds. techniki biurowej
- KT nr 230 – ds. techniki morskiej – w zakresie zawiesi

- KT nr 245 – ds. urządzeń transportu ciągłego
 - KT nr 248 – ds. wózków jezdniowych W latach 1997-2002 PKN ustanowił 23 normy opracowane przez członków ww/Komitetu:
 - PN-EN 797 + AC – Kody kreskowe. Wymagania dotyczące symboliki „EAN/UPC”
 - PN-98/M-78216 – Palety ładunkowe płaskie drewniane jednopłytowe czterowejściowe bez skrzydeł Palety typu EUR
 - PN-98/M-78223 – Palety ładunkowe płaskie drewniane jednopłytowe czterowejściowe bez skrzydeł 800 mm x 1200 mm
 - PN-98/M-78224 Palety ładunkowe płaskie drewniane dwupłytowe dwuwejściowe bez skrzydeł 800 mm x 1200 mm i 1000 mm x 1200 mm
 - PN-EN 798 – Kody kreskowe – Wymagania dotyczące symboliki – „Kodabar”,
 - PN-EN 799 – Kody kreskowe – Wymagania dotyczące symboliki – „Kod 128”,
 - PN-EN 801 – Kody kreskowe – Wymagania dotyczące symboliki – „Przeplatany 2 z 5”,
 - PN-EN 1635 – Kody kreskowe – Wymagania dotyczące badań – Symbole kodów kreskowych,
 - PN-EN 796 – Kody kreskowe – Identyfikatory symboliki,
 - PN-EN 800 – Kody kreskowe – Wymagania dotyczące symboliki – „Kod 39”,
 - PN-EN 841 – Kody kreskowe – Wymagania techniczne – Opis formatu,
 - PN-EN 1571 – Kody kreskowe – Identyfikatory danych
 - PN-EN 1572 – Kody kreskowe – Jednoznaczny identyfikator jednostek transportowych
 - PN-EN 1573 – Kody kreskowe – Wielobranżowa etykieta transportowa
 - PN-EN 528 – Układnice. Wymagania dotyczące bezpieczeństwa
 - PN-EN- 12323 – Kody kreskowe – Wymagania dot. symboliki – Kod 16 K
 - PN-EN- 12403 – Kody Kreskowe – Strukturalne pliki danych
 - PN-EN – 12674 – Pojemniki przejezdne – Część 1: Terminologia
 - PN-EN – 1556. – Kody kreskowe. Terminologia
 - PN-EN-ISO-445 – Palety ładunkowe i nadstawki paletowe. Terminologia.
 - EN ISO 12777-2 Metody badań łączników do palet – Część 2: Określenie odporności na wyciąganie i przeciąganie główek gwoździ paletowych i klamer,
 - EN 415-1 Bezpieczeństwo maszyn pakujących – Część 1: Terminologia i klasyfikacja maszyn pakujących i wyposażenia dodatkowego
 - PN-EN 415-2 Bezpieczeństwo maszyn pakujących – Część 2: Maszyny pakujące do wstępnie uformowanych opakowań sztywnych
 - PN-EN 415-3 Bezpieczeństwo maszyn pakujących – Część 3: Maszyny formujące, napełniające i uszczelniające
 - PN-EN 415-4 Bezpieczeństwo maszyn pakujących – Część 4: Paletyzatory i depaletyzatory
- Komitet Techniczny nr 162 planuje w 2003 r. opracowanie i ustanowienie przez PKN następujących norm europejskich:
- PN-ISO/IEC 15416 – Technologia informatyczna – Automatyczna identyfikacja i techniki gromadzenia danych – Specyfikacja testów jakości druku kodów kreskowych – Symbole liniowe
 - PN-ISO/IEC 15419 – Technologia informatyczna – Automatyczna identyfikacja i techniki gromadzenia danych – Cyfrowe odwzorowanie kodu kreskowego i testowanie wykonania druku.
 - PN-ISO/IEC 15421-Technologia informatyczna – Automatyczna identyfikacja i techniki gromadzenia danych -
- Specyfikacje testów wzorców kodów kreskowych
 - **PN-EN 13382 – Palety ładunkowe płaskie – parametry podstawowe**
 - PN-EN 13545 – Nadstawki paletowe – Nadstawki paletowe skrzyniowe – Metody badań i wymagania eksploatacyjne
 - PN-EN 12674-2 – Pojemniki przejezdne. Część 2: Konstrukcja ogólna i zasady bezpieczeństwa
- KT nr 162 wdraża tematy normalizacyjne, które w Europejskim Komitecie Normalizacyjnym *-European Committee for Standardization* – CEN, realizują minimum trzy odrębne Komitety Techniczne CEN:
- TC 255 ds. Kodów Kreskowych,
 - TC 235 ds. Logistyki,
 - TC 51 ds. Palet ładunkowych i innych urządzeń ułatwiających formowanie jednostek ładunkowych.
- KT nr 162 realizować będzie w dalszym ciągu prace normalizacyjne o tej samej tematyce, jaką realizował do tej pory NKP 162. Jego skład osobowy nie ulega zmianie, gdyż jej członkami są przedstawiciele organizacji gospodarczych, zawodowych, naukowo-technicznych, wyższych uczelni i nauki oraz PKN, jak zakłada w/w ustawa o normalizacji z 12.09.2002 r.

Bibliografia:

- * Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji Dz. U. Nr 169 z 2002, poz. 1386)
- * Zarządzenie Nr 24 Zarządzenie Nr 24 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania komitetów technicznych
- * Zarządzenie Nr 25 Zarządzenie Nr 25 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie zasad finansowania działalności komitetów technicznych